

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a si Duminec'a.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru siacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 93.

Joi, 22 Novembre | 4 Decembre

1879.

Brasiovu, 3 Decembre / 21 Novembre.

Cu ocaziunea alegerilor din urma pentru diet'a ungara amu fostu constatatu progressele estraordinare ce le-au facutu ideile lui Kossuth dupa câ-tira ani de domnia dualistica intre Maghiari. O aparitiua fôrte naturala acést'a. Bucuri'a ce a petrusu tôte pâturile societatii maghiare la 1867, candu fû numitu ministeriulu Andrassy, a trebuitu se cêda dupa puçini ani unui semtiu de desamagire, de nemultiamire cu rezultatele erei, care promitea reintorcerea acelei vietie placute, care se exprima prin cuvintele „magyar világ“. Tieranulu unguru a asteptatu dela acést'a era o usiurare a sarcineloru sale, nobilimea maghiara, cea mica si cea mare, credea cã se voru repeti dilele de miere ce le-a traitu „intra Hungariam“ in timpii feudalistiei.

Si unii si altii s'au insielatu amaru in asteptarile lor. Sarcinele ce apesa numerii tieranului s'au inmultitu si tôte mesurile luate de câtra corpurile legiutore spre a asigurã positiunea privilegiata a nobilimei maghiare si ai preparã astfelu un viitoriu fara de griji, n'au potutu scapã nobilimea de ruin'a economica si visurile frumose au trebuitu se dispara cu incetulu mai tôte, facendu unu din cele mai triste realitati.

In anii d'antãi exdictatorulu Kossuth era cã unu uitatu, toti emigrantii unguri se reintorsera in patria afara de elu, adoratulu natiunei era Franz Deák. De atunci multe s'au schimbatu, Deák inchisu ochii mahnit, din cauza cã-si vedea pe-tilatã opera s'a — si din momentulu acel'a soseau din strainatate dela „betranulu vulturu“ scri-sori totu mai dese si mai lungi câtra soçii sei de principie si numerulu acestora se inmultiea din di-
in di mai multu.

Astfelu a fostu cu putintia cã mic'a si neinsemnatã partida a stangei extreme séu a „independen-tiloru“ se câstige cu timpulu unu numeru in-
debitu si intreitu de reprezentanti in parlamentulu tieri si cine garantéza, cã la alegerile viitore nu va fi pôte chiaru incercitu?

Este metoda in scrisorile lui Kossuth. Exdictatoarele Ungariei a avutu se multiamésca poporalitate cea mare ce-o câstigase la Unguri si potera si influinti'a la care ajunsese in anii 1848/49 in Unguri'a numai si numai penei sale agere si elo-
cuniei sale. Acuma cã nu mai pôte vorbi câtra masele, le scrie, si in scrisorile sale le conjura si le misca cu plangerile sale asupra trecutului perdutu si a viitoriului periclitatu si diuarele maghiare tôte
atrascu cuvintele sale pretutinden inu poporu.

Ce vrea Kossuth? „Istori'a va judecã intre mine si intre natiune“ dice elu, in prefaçia scrieriloru sale pe cari le publica acuma „constrinsu de retele sale impregiurari materiale.“ Kossuth a combaturu si combate necontentu dualismulu. Prin dualismu, dice elu, Maghiarii au parasitu cestiunea zugurésca, care era o mare acuisitiune; Maghiarii in cesti treidiece de ani s'au schimbatu cu totulu, ei au parasitu marea cestiune a independentiei ab-
solute s. a. „Pôte se esiste inca o cestiune un-
gurésca; eu credu cã exista in fundulu animeloru, dêr' inaintea lumei nu mai exista, nici o emigratiune ungara nu mai exista, cãci eu cu fii mei si cu puçini amici stamu singuri cã nesce caletori in postia, parasiti.“

Asia scrie „betranulu vulturu“ din strainatate, elu si-a adunatu tôte scrierile sale si voiesce se le base cã mostenire poporului seu, totodata inse ape-
lãza la animele, cari bateau atãtu de fierbinte la 1848 si le conjura se nu uite de cestiunea un-
gurésca, totodata voiesce se le faca se spezeze, cã
„deca va stã scrisu in cartea prevedintiei, trecutulu
inca pôte se devina in viitoriu din nou presentu.“

Cuvintele lui Kossuth se cetescu si se recetescu, masele le inghitu cu aviditate si amicii exdicta-

torului potu se relateze maiestruulu lor dela Barracone, cã poporulu ilu adóra, cã ideile sale se latiescu si se populariséza din nou intre Maghiari. „Poporulu nũ uita niciodata de martirii sei si Kos-suth a suferitu dintre toti mai multu!“ esclama o fôia maghiara.

Unu efectu estraordinariu a trebuitu se produca asupra publicului cetitoriu maghiaru scrisorea ultima a lui Kossuth, in care se plange, cã elu, „pe care ilu tieneau guvernele si natiunile de ide'a personificata a esistintiei nationale a Maghiarilor“, se vede acuma eschisu si dela cetatieni'a maghiara, din cauza cã nu pôte corespunde legeri pentru indigenatu, votata de curêndu, deorece nu recunósce starea de façia a Ungariei cã o stare de dreptu.

Kossuth espatriatu! — Nu i s'ar' fi potutu oferi betranulu agitatoru o arma mai buna decâtu acést'a.

Cronic'a evenimenteloru politice.

In septeman'a acést'a s'a inceputu desbaterea asupra legeri pentru armata in camer'a deputatoru din Vien'a. Scimu, cã pen-
tru cã se se primésca legea dela 1868 pe alti diece ani, este de lipsa o majoritate de doue treimi. Partid'a autonomista nu dispune peste acést'a maio-
ritate, guvernulu are lipsa prin urmare de vreo 50 voturi de ale membriloru din partid'a decembristiloru, astadi opositiionali. Tôte silintiele comitelui Taaffe au fost pëna acuma zadarnice. Decembristii „liberali“ si „progressisti“ au hotaritu in aduna-
rile cluburiloru lor de a pãcede solidariu in cestiunea acést'a si de a cere — conformu propune-
rei — lui Czedik — cã se se micisoreze contin-
gentulu de pace alu armatei cu 25,000 ómeni. Numai sub acést'a conditiune, se votéza legea pen-
tru 10 ani. Déca nu s'ar' primi acést'a propu-
nere ei voru votã legea numai pentru trei ani.

Propunerea principala — cu reducerea contin-
gentulu de pace — o motivéza partid'a constitu-
tiunei cu necesitatea urgenta de a aduce usiurari economice pentru poporatiune, care abia mai pôte suportã sarcinele grele, ce i le impune statulu.

E dreptu, cã dificultatile financiare cresc in mesura inspaimantatóre. Dêr' ce usiurare pôte aduce statulu concediarea a 25,000 ómeni pe timpu de pace? O picatura in mare. Decembristii es-
clama inse, nu fara ócreare indreptatire: Se in-
cepemu si cu picaturele, se pasimu odata seriosu la resolvarea gravei probleme a regularei finance-
loru statulu. Impossibilu! raspunde ministrulu de resbelu, pentru acuma nu potemu se ne lipsimu nici de unu singuru soldatu, cãci situatiunea politica nu ne érta, prestigiulu monarchiei chiaru s'ar' periclitã si prin cea mai neinsemnata reducere a armatei. Aci earasi se pôte pune intrebarea, cumu se pôte cã 25,000 ómeni concediati in timpu de pace se schimbe situatiunea monarchiei?

Lupt'a pentru acesti 25,000 ómeni in realitate nu e o lupta pentru usiurarea economica a tieri nici pentru inaltierea prestigiulu monarchiei, ci o lupta politica. Dupa desastrelu suferite in timpulu din urma, partid'a decembrista a Reichsrathului arde de setea de a dá o lovitura mortala minist-
rierulu Taaffe, care a devenitu atãtu de amenintia-
toriu pentru supremati'a elementulu germanu in Austri'a. Singur'a arma, ce le-a mai remasu de-
cembristiloru si pe care o potu intrebuntiã cusuc-
cesu in contra ministeriulu actualu este opositiunea ce-o facu legeri pentru armata. „Positiunea nôstra in camer'a deputatoru — dice organulu progres-
sistiloru intr'unu tónu triumfatoriu — este neata-
cabila. Prolungirea legeri pentru armata pe 10 ani séu si numai pe 3 ani cã modificare a consti-
tutiunei este admissibila numai cu-o majoritate de doue treimi, si de ar' manipulã comitii Taaffe si Hohenwart inca odata atãtu de bine pe terêmulu

parlamentariu, preste acést'a bariera nu voru pôte trece. Acuma potemu dice in adeveru: Nil de nobis sine nobis. Cu tôte cã ne aflamu in minoritate suntemu in stare a impedeçã ceea ce ni se pare vatamatoriu pentru interesele statulu.“

Acelasiu organu adauge, cã partid'a constitu-
tiunala germana nu procede din motivele interes-
ului de partida, cãci tocmai, pentru cã statulu se fia poternicu, ea se nisuieste a sustiené solventi'a
financiala, prim'a conditiune a poterei; tocmai pen-
tru cã dorece a inaltia prestigiulu Austriei in a-
fara, voiesce se se pastreze autoritatea represen-
tantiiei poporale façia de armat'a poporala. „Mul-
tiamita constitutiunei — dice „D. Ztg.“ — avemu
poterea de a nu lasã, cã pe timpu de diece ani se
se puna in spatele poporulu o sarcina, ce trece
peste poteriile lui si-i sguduie organismulu socialu
si economic — partid'a constitutiunei ar' lucrã
fara consciintia, déca nu ar' face o intrebuntiare
intielépta si patriotica de poterea ei.“

Din enuntiarile de mai susu ale organulu ger-
manu se pôte vedé pro primo, cã comitele Taaffe
si Hohenwart manevréza fôrte bine pe terêmulu
parlamentariu, pro secundo, cã minoritatiiei decem-
briste 'i sunt legate mânilu si de aceea este decisa
a se folosi de ocaziunea ce i-o ofere votarea asupra
legeri pentru armata, cã se restórne ministeriulu.
Tôte celelalte asigurari, cã se gandescu numai la
binele poporulu, la poterea imperiulu s. a. sunt
cuvinte frumose. Déca exista o consideratiune de
potere, apoi acést'a privesce in prim'a linea poterea
partidei centralistiloru, cari tienu, cã numai ei potu
salvá financele si prestigiulu monarchiei.

Interesantu este inse, cã in fapta numai § 2
alu legeri pentru armata recere o majoritate de
doue treimi, deorece prin acestu paragrafu parla-
mentulu renuntia la stabilirea anuala a contingent-
tulu de recruti, care se norméza cu vreo 54,000
ómeni pe timpu de 10 ani. Acést'a contine o
modificare a constitutiunei si recere o majoritate
de doue treimi. § 1 care hotaresce cã contingentulu
de resbelu alu armatei se fia de 800,000 si § 3
care contine claus'a privitoare la esecutarea legeri
se pôte votã cu simpla majoritate de voturi.
Majoritatea autonomista va primi dêr' §§ 1 si 3,
propunerea minoritatiiei, cã contingentulu de pace se
se reduca la 230,000 va fi negresitu respinsa,
atunci minoritatea este decisa a votã in contra
§-ului 2.

Astfelu § 1 si 3 voru fi probabilu primiti, ear'
§ 2 va fi respinsu. Guvernulu, se dice, cã are de
gandu a supune in casulu acest'a legea spre pri-
mire camerei domniloru si a-o aduce apoi ear'
inaintea camerei deputatoru. sperandu cã atunci va
fi silita a-o votã. Organele decembriste inse sus-
tieniu susu si tare, cã minoritatea din camer'a de-
putatoru nu va cede in nici unu casu. Atunci
cris'a va fi nedelaturabila si ne indoimu fôrte cã
se va resolvã in favorulu decembristiloru.

Snb titlulu: „Romania si cesti-
unea Arab-Tabiei“ scrie „Neue freie
Presse“ intr'unu articulu cu data 26 Nov. urma-
tórele:

„Cestiunea Arab-Tabi'a a fostu in tóta form'a ei
de natura a desteptã tóta poff'a de lupta a Ru-
siei. Aci putea ea, déca iaru fi succesu a petrunde
victoriósa cu vederile sale, se'si descarce mani'a pe
Romania si totu-odata se pregatésca Bulgariei unu
daru placutu si doritu. De aceea ea intrebuntiã
totulu spre a face pe comisari se intieléga, cã
punctulu celu mai favorabilu pentru o legatura a
Romaniei cu Dobrogea se afla acolo tocmai, unde
Romanii poteau gasi totulu, afara numai de o sa-
tisfacere a trebuntiloru si o aparare a interese-
loru lor. Este fôrte semnificativu acést'a pentru
procederea cea fara consideratiune si nerusinata la
estremitate a Rusiei. . .

„Rusi'a cauta se impiedice ori-ce hotarire nefavorabila ei, séu celu puçinu se amâne pèna candu nescari noue constelatiuni in politic'a europèna se deschida sfortiariloru sale perspective de reusita. In acést'a privit'ia inse ea s'a insielatu de asta data cu totul. Amici'a din nouu sigilata cu tarie intre Austri'a si Germania, a trebuitu se instruiésca pe Rusi'a cà nu o astépta de càtu o deceptiune si mai mare, déca se va mai nutri cu speranti'a cà va mai sfasia si tractatulu de la Berlin in favórea s'a. De aceea resistenti'a s'a deveni din ce in ce mai slaba, nu mai starui in amanarile si întârdierile sale intrebuintate de atâtea ori cu succesu si ast-felu comisiunea luà o decisiune, care acordà Romaniei legatur'a cea mai potrivita cu Dobrogea. Rusi'a remase in minoritate, avèndu alàturi cu sine pe reprezentantii Italiei si ai Portii.

„Déca hotarirea comisiunei internationale va fi recunoscuta de guvernele europene, atunci voru fi esecutate tóte stipulatiunile din tractatulu de la Berlin privitóre la Romani'a. Asigurata in independintia s'a, Romani'a va trebui inse, din hotarirea ce se va da probabilmente afacerii Arab-Tabi'a, se dobèndeasca convingerea, cà politic'a s'a trebue se urmeze numai acea cale, in care nu se va vedé o incalcare a drepturiloru europene de càtra Rusi'a. Era o vreme, càndu cei din Bucuresci nu asteptau totu binele decàtu de la o legatura strinsa cu Rusi'a. . . Astadi barbatii, cari au in manile loru carm'a statului romanu, garantéza pentru aceea, cà intru càtu puterea le va stá in posesiune, Rusi'a nu trebue se speré a gasi in Bucuresci o urechia dispusa a ajutá planurile sale pentru o noua incurcatura a cestiunei orientale. Ori-cumu se va mai desvolta inse acést'a cestiune si orice schimbãri s'ar' mai face pe viitoru in ostulu Europei, apoi Romani'a numai atunci va poté sperá de a vedé recunoscute si aperate cele mai bune interese ale sale, candu ea, respectandu dreptulu si tractatele, va remanè credinciósa politiceii la care a fostu impinsa prin nisece experimente dureróse. Tentatorulu rusu promite o lume cá recompensa, spre a'si insusi apoi o provincia a celui pusu in tentatiune; Europ'a nu inbuibéza cu fagadueli colosale, dér' in schimbu cauta asi tiené obligatiunile, si acést'a se va probá cu atátu mai bine Romaniloru, déca ea va sanctioná resolvarea cestiunei Arab-Tabi'a, astfelu, precumu a fostu hotarita de majoritatea comisiunei.“

D. Gladstone, urmandu atacurile sale contra politiceii lordului Beaconsfield, a pronuntiatu ér' in parlamentulu anglesu unu discursu, in care intréba: „Cine va domni in bogatele regiuni ale Balcaniloru candu Turci'a din Europ'a va inceta de a mai esista; nici Rusi'a, nici Austri'a, nici Angli'a, nu voru primi acést'a mostenire, ci popórele cari locuiescu acele pãrti. „Vorbindu de Rumeli'a orientala, d. Gladstone constata, cà acést'a provincie are o adunare legislativa si cà acést'a este unu a-deveratu progresu. Elu uréza cá popórele Balcaniloru se nu recadia nici o-data sub jugulu unei Puteri despotice, si dice, cà datori'a Angliei este de a le protege.

D. Dumitru Bratianu, ambasadorulu romanu de Constantinopole, a adresatu càtra diuarele din Romani'a cu dat'a 9/21 Nov. a. c. urmatorulu apelu càlduros:

„D-le Redactoru! Romanii de dincolo de Dunare sciú, cà sunt Romani, si voiescu se remana Romani, si contéza pe sprijinulu nostru moralu pentru conservarea nationalitatii loru. Este o datoria de anima si de onóre, este o necesitate nationala pentru noi se damu ceea ce lipsesce fratiloru nostri din peniasul'a Balcanica pentru sustinerea vietiei loru nationale, se le dàmu càrti preoti, si invetiatori. Se contribuimu dér', statulu, judetiele, comunele, si noi toti in parte dupa poterile nóstre, cu diecimele de mii lei séu cu o bucatã de diece bani, pentru tipãrirea de càrti bisericesci si didactice si pentru infiintarea si intretinerea unui seminaru si'a unei scóle normale in Romani'a, fie-care cu câte o suta bursieri, viitorii preoti si invetiatori ai bisericiloru si ai scóleloru române de peste Dunare.“

„Se se inscrie in budgetulu statului o suta mii lei in budgetele judetieloru câte trei mii; in budgetele comuneloru urbane câte o miã si in ale comuneloru rurale câte o suta; se se deschida subscriptiuni in tóte organele de publicitate; se se organizeze in tóte orasiile representatiuni teatrale, concerte, baluri: se se faca loterii si quiete in beneficulu acestei opere de pietate fratiésca, acestei mari opere nationale. Ce nu poté natiunea, care

are consciintia misiunii sale! Numai lucrulu unei singure dile alu femeiloru nóstre, aruncatu intr'o serata de petrecere in fiecare tãrgusioru alu Romaniei, ar' produce sute de mii de lei.“

„Cã romani si Chrestini suntemu toti tienuti a depune ofrand'a nóstra, fia càtu de mica, pe altarulu patriei. Nu este fapta mai meritoria, mai placuta lui Dumnedieu si mai laudabila pentru némulu romanescu, cà aceea d'a intinde man'a fratiloru nostri lipsiti de panea sufletésca, d'a le dá potinti'a se si exprime cugetarea loru romanésca in limb'a romana, se róge pe Dumnedieulu parintiloru loru in limb'a parintésca. Romani si Romance! aveti unu trecutulu maretu, aveti unu viitoru si mai maretu insemnatu de man'a lui Dumnedieu. Deschideti-ve cerulu romanismului prin virtutile animiloru vóstre. Diarulu, care va luà iniatiiv'a subscriptiuniloru in favórea Bisericiloru si'a scóleloru romane transdunarene este rogatu a me inscrie si pe mine cu o mie lei.“

Dumitru Bratianu.

Brasiovu 1 Decembre st. n. 1879.

[Alegeri partiale de amploiati.] Sciti, Dle Redactoru, cà mai deunadi, dupa abdicarea fostului primariu comunalu J. Gött se substituiesera provisoriu unii amploiati in magistratu intr'unu modu, care amenintia se ruineze ori ce sentiu de dreptate. Fiindu acum fostulu primariu definitivu pusu in starea de odihna, in intielesulu legii comunale s'au pusu la ordinea dilei alegerea definitiva ia postululu de primariu alu orasiului, la celu de siefa alu politiceii, de primu senatoru si de referentu la sedri'a orfanala a orasiului. Unii dintre domni amploiati, cari au fostu substituiti provisoriu, poté cà voru fi fostu asteptatu cà starea din provisoriu se decida si asupra alegeliloru definitive. Acést'a nu s'a intemplat, constatam cu placere in onórea reprezentantiei comunale, càci alegerile definitive s'au facutu cu considerarea nu numai a cualificatiuniloru ci si a aniloru de serviciu, alegèndu-se cá primariu Dlu Franz Brennerberg; siefu de politia Friedrich Schnell, primu senatoru Karl Jacobi si referentu in cauzele orfanale Wilhelm Riemer.

Afara de Dlu Karl Jacobi toti ceilalti au fostu aclamati. De ce nu si Dlu Jacobi? caci este totu asia de cualificatu si merita acestu postu inaintea oricarui amploiatu din Magistratulu orasianescu? Eata caus'a:

Romanii, inca la restauratiunea generala a Magistratului, pretinsesera unu Senatoru romanu. Concetatiunii nostri sasi n'au voit se considere acést'a drépta cerere a diece mii de Romani. Acum dandu-se de nou ocaziune, Romanii si-au repetitu cererea, candidandu la postululu de primu Senatoru in Magistratu pe D-lu adv. Iosif Puscaru, carele fatia de d-lu Iacobi-cu 96 au intrunitu numai 39 de voturi. Asia déra concetatiunii nostri Sasi inca nu-su convinsi, cà este si dreptu si necesariu, cà in Magistratulu din Brasiovu se fia mai multi amploiati romani de càtu unu singuru cancelistu! — Pe noi, convingerile stangace ale Sasiloru nu ne voru muiá nici odata, din contra ele ne voru otieli si ne voru da putere se i convingemu, cà sunt pe cale fórtè retacita chiaru din punctu de vedere alu interesului loru.

Cu alta ocaziune voiu aretá mai cu de ameruntulu nedreptatea ce ni-o facu Sasi prin aceea, cà ne desconsidera. Dreptatea e pe partea nóstra! Amu caditu cu onóre.

Brasiovu 1 Decembre 1879.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Dle Redactoru! Corespondentulu ignorantu din Brasiovu alu diuariului Nemere din Sz. Sz.-György provóca asia de tare, încátu nu me potu retiené a face unele observari. Numitululu domnu dice intr'unu modu fórtè despreiutoriu, cà „Gazeta“ este maghiarofaga, cà Romanii din Brasiovu sunt rusofili inse adauge mai departe, cà suntemu tare maghiarisati, fiindu-cà Romanii si mai cu séma copiii loru vorbescu pe strada ungresce, si apoi ne face onórea de a dice, cà suntemu cu gramad'a in Magistratulu din Brasiovu.

Atát'a neadeveru si confusiune nu e posibilu decàtu dela unu omu scãlciatu séu mincinosu. Audi

*) Scriitorulu atribuie aci corespondentulu lui „Nemere“ ceva ce n'a disu, Elu tocmai ataca pe romanii din Brasiovu pentru cà nu se maghiariséza si unu altu corespondentu alu lui „Kelet“ este, care se încésca a-i luã in aperare dicèndu cà copiii loru seiu ungresce. Lasamú inse se vorbésca mai departe corespondinti'a de susu. noi ne vom dá parerea cu alta ocaziune.
„Red.“

acolo Romani maghiarisati inse rusofili? Se vede cà a suflatu „Nemere“, candu s'a facutu combinatiunea. Apoi Dle scãlciatu! se n'ai frica nici de un'a nici de alt'a; in casele nóstre totdeun'a servitórele au fost secuience, copiii nostri adevèratu, cà vorbescu cu servitórele maghiarésce, ba tienemu anume pentru limbi si institutóre germane, ici co-lea si franceze si noi punemu anume copiii nostri se 'nvetie tóte limbele, de aceea si vedi, cà toti Romanii, cari sciú numai putiena carte, vorbescu celu putinu 2 limbi éra nu cá ai D-vóstre, cari din secuiésca loru incolo nu mai sciú nimicu, nici macaru limb'a poporului, care-i dà panea de tóte dilele. Inse ast'a se nu Te seduca Dle Nemere séu Nemerianu, pentru noi aici in Brasiovu este rusine scandalósa a fi altceva decàtu Romanu; noi Maghiari! Intréba pe Dlu Réthi! Se nu confundati ideile! Noi suntemu buni cetatiani hungari, pentru cà noi ne tienemu si si suntemu cei mai vechi in tíera, noi ne damu totu ce avem pentru tíera, fiind-cà tienemu, cà e a nóstra, de aceea si suntemu càtane bune, de siguru nu mai slabe de càtu voi Maghiarii; noi invetiã si vom invetiã si limb'a vóstra si si ale altora bucurosu, fiind-cà suntemu capabili de a o face si fiind-cà este lucru intieptu a cunósce limb'a altuia din multe considerante, inse se nu uitati, cà atunci candu invetiãmu limb'a altuia, totdeun'a spunemu copiloru nostri, cà nici o limba nu e cá a nóstra, si cà e rusine o limba straina a-o vorbi mai multu decàtu cere necesitatea séu sil'a, in casulu ultimulu iu facemu atentu si la sila, pentru cà totdeodata cu limb'a invetiãta de sila se suga si ur'a necesaria in contra silei.

O! maghiari'a vóstra in Brasiovu este fórtè slaba, déca credeti ca stèlpia ei sunt Romanii. Noi urimu ori ce neamu, care ar' voi se ne ia maretulu nume de Romanu; lucru scumpu nu se dà pe nimic'a, de aceea si mai ridiculu este a afirmá, cà suntemu rusofili. Dã ne facemu cruce cà si Rusii si nici nu ne vomu lapedá de religia parintiloru nostri, cu atátu mai pucinu cu càtu vedemu cà ast'a genéza pe dusmanii nostrii, inse pe Rusii tocmai asia de tare i iubimu cum iubimu pe ori care altu poporu, care nu-i de vitia romana. Astea sunt sentiemintele nóstre, poté déra unu jurnalulu cá „Gazet'a Transilvaniei“ se nu sfãrim in dinti totu ce ataca acestu santu paladiu alu acestoru sentieminte? Nu. Precum i place lui „Nemere“ minciunile corespondentulu seu, trebue se-i placa a cunósce si adevèratele sentieminte ale poporului romanu.

Jidãni din tíera primescu bucurosu asemenea cajolari dela Nemere, càci — in mare parte — facu politica de specula, noi nu primimu nici unulu decàtu ce e alu nostru, adeca mandri'a nóstra nationala, fara de care n'avemu sufletu in trupu-ne.

Incàtu despre numerositatea nóstra in Magistratulu Brasiovului, ajunge a-i spune lui „Nemere“, cà alta redactiune nici n'ar fi espedatu numerulu respectivu cu o asemenea necunoscutia crassa a relatiuniloru.

Discursulu tronului,

prin care s'a deschisu sesiunea ordinara a Corpuriloru legiutóre romane la 15 Nov. suna asia:

Dloru senatori! Dloru deputati! Dupa doue lungi si laboriöse sesiuni estraordinare, astadi intrati in sesiunea ordinara a activitatii d-vóstre legislative.

Cu acést'a ocaziune, amu o placuta datoria de a v multiami din nou pentru patriotic'a si luminat'a rivna ce ati pusu in deslegarea spinóseloru si greleloru cestiuni ce ati avutu la ordinea dilei.

Situatiunea nóstra esterióra este favorabila pentru presentu, si o putemu privi cu incredere pentru viitoru.

Cu tóte dificultatile ce ne impunea esecutarea tratatulu din Berlin, cu tóte chiaru durerósele sacrificii ce a trebuit se facemu, d-vóstre cunósceci cu càta lealitate si abnegatiune, cu càtu tactu si unanimitate amu sciutu cu totii a ne conforma acelu tractatu.

Puterile semnátore, suntemu sicuri, voru tiené séma de lealitatea nóstra cà si de dificultatile de eestau, si voru aprecia modulu indeplinirii acestei obligatiuni internationale, precum si valórea morala a unanimitatii cu care natiunea a pututu concilia interesele séle interióre cu stipulatiunile unui acta europeanu.

Suntemu dér' in dreptu a crede cà peste puçinu vomu vedé stabilindu-se intre noi si cele-lalte patru mari poteri semnátore tractatulu, acele relatiuni normale, care se forméza intre Statele absolutu independente.

Politica guvernulu Meu, fiindu eminentemente nationala, basata pe lealitate, pe drepturile si datoriile internationale alipite de calitatea ori-carui Statu liberu, nu va poté jigni

nici un interes legitim străin; din contra va inspira o egală încredere pentru noul Statu romanu din partea tuturor celorlalte State.

Asta-felu ne vomu poté asigura simpatiele puterilor si consolida cu densele acele relatii permanente si normale, care Romani'a are trebuinta pentru dezvoltarea activitatii politice si economice.

Sperandu si asteptandu-ne, ca in curându vomu fi liberi de preocupatiuni esteriore, cu atatu mai multa activitatea noastra va trebui se fia concentrata asupra imbunatatirilor noastre din nauntru, asupra indestularii trebuintelor noastre morale, materiale, economice!

In timpul resbelului, in timpul complicatiunilor noastre internationale, aceste trebuintie, in mare parte, au fostu neglijate. Acum a sositu timpul cá, cu fortie intrunite, Camere si Guvernu, se ne punemu seriosu la lucru!

D-vóstra, domniloru senatori, domniloru deputati, aveti inaintea d-vóstre mai multe proiecte de legi demne de tota binevoitóra d-vóstra cercetare; cele mai importante suntu: proiectulu de lege comunala, proiectele de legi pentru imbunatatirea serviciului sanitaru, pentru crutiarea padurilor, pentru mine, pentru organizarea administratiunii domeniilor Statului, pentru banca de scomptu si de circulatiune. Alte proiecte de legi, nu mai puçinu importante, voru veni se reclame legislativulu d-vóstra concursu.

In administratiunea financiilor, unu controlu mai eficace si mai severu a produsu imbunatatiri reale; si unele ramuri ale veniturilor Statului, precum vamile si monopolulu tuturilor, au datu rezultate ce merita de a fi numite satisfactore. Astu-felu, cu concursulu luminatu alu domniilor vestre, vomu ajunge la finele exercitiului acestui anu cu unu esecutatu intocmai dupa prevederile ce au predominatu la votarea lui.

Cu tóte acestea, in vederea multelor imbunatatiri ce se reclama de starea noastra din nauntru, viitorulu nu se prezinta fara dificultati financiare. Silintiele constante inse de ameliora serviciulu, si speranti'a ce amu cá budgetele voru votate la timpul oportunu, Me facu a crede cá, cu prudenãtia si esactitudine, totusi vomu ajunge a vedé situatiunea noastra financiara pe deplinu regulata.

Ministrulu de finantie va supune domniilor-vóstre lege necesare in raportu cu budgetulu anului viitoru. Romania de peste Dunare, Dobrogea, reclama tota binevoitóra d-vóstra ingrijire.

In excursiunea ce amu facutu in noua provincia romana, M'amu incredintiatu cá acolo posedemu unu capitalu mare de devotamentu si de iubire către nou'a loru patria, la partea intregelor poporatiuni de ori-ce nationalitate, de ori-ce confesiune. Este de dator'i noastra, este de interesulu nostru de a conserva si desvolta acestu preciosu capitalu moralu; si amu ferma convinctiune cá ori-ce sacrificii vomu face pentru imbunatatirea si in florirea Dobrogei, voru fi marcate in rezultate folositoare pentru intregulu Statu romanu. D-vóstra veti avé in curendu a ve pronuncia asupra proiectelor de legi privitoare la organizarea acestei provincii, si a regularea proprietatii rurale in aceasi parte a terei.

Ministrulu meu de la interne va infatisia d-vóstre mai multe proiecte de legi privitoare la intregu Statulu romanu, care care cele mai importante suntu acele pentru imputinarea si reorganizarea suptprefecturilor, pentru admisibilitatea si inaintarea in functiunile administrative, pentru complectarea serviciului postelor si telegrafelor, pentru reformarea serviciului penitentiareloru noastre.

Judecatoriile de ocóle, cu competinti'a loru de astadi, au imputinat procesele la instantiele superiore. Unele trimisiale deja au inceputu a nu mai avea de cátu forte putine judecati. O reforma dér' se impune. Guvernu meu ve va prezinta in acést'a privintia unu proiectu de lege care va asigura totu-odata si positiunea magistratiloru, organizandu si raspunderea loru pe o scara mai larga.

O experientia de mai multi ani a doveditu, cá dispositiunile practice, luate de legiuitoru spre a garanta cetatiuniloru folósele principiloru bune ale legiloru moderne, n'au ajunsu totud'auna scopulu loru. De aceia ministrulu de justitia ve va prezinta unu proiectu de reforme parțiale a codicelui de procedura civila, in vedere de a concilia o mai rapede cercetare a cauzelor cu trebuinti'a unei instructiuni seriose a proceselor. Asemenea vi se va prezinta unu proiectu de lege privitoru la reorganizarea corpului portareloru, care se afla in strinsa legatura cu reform'a codicelui de procedura civila si cu specialu cu urmaririle averiloru imobiliare. Acestu ministeru ve va prezinta proiecte de legi privitoare la reformarea legiuirii asupra societatiloru comerciale si economice, asupra infiintarii notariatulu, asupra imbunatatirii organizatiunii corpului avocatiloru.

Astadi, gratia implusunii date instructiunii si radicarii nivelulu moralu alu natiunii, Romani'a are unu personalu judecatorescu luminatu, integru, corespundietoru sacrificieloru ce tier'a face pentru justitia. Cu o mai buna chibzuire si cu imbunatatiri parțiale in legislatiunea noastra civila si criminala, fara se'i atingemu bazele fundamentale, in curédu vomu ajunge a avé tribunale care se fia in tota privintia

la inaltimea institutiuniloru judecatoresci ale tieriloru celoru mai luminate.

Experienti'a facuta in ultimulu resbelu a doveditu, cá organizatiunea actuala a armatei are trebuinã'a de a fi pusa in reportu cu nou'a situatiune politica a terei si cu dezvoltarile ce a luat acést'a intentiune in timpii din urma. In acestu scopu, se va supune deliberariloru d-vóstre unu proiectu de organizare a armatei, stabilitu pe noue baze, care se cuprinda tóte elementele de forti'a, de care dispune tier'a spre a poté fi intrebuintate in casu de necesitate. Introducerea noiei organizari a fortieru noastre militare va necesita dela sine si modificarea celorlalte legi, care 'si-au sorgiutea in legea generala a armatei.

Imbunatatirile aduse in ultimii ani diferiteloru grade de invetiamentu publicu, prin separarea clasei I-a de a II-a primara si prin adaugirea clasei a IV-a, pe cátu midilócele au permis, infiintarea din nou si separarea cátoru-va catedre la universitati, cumu si infiintarea unei a dou'a facultati de medicina la Iasi, etc., — sunt atátea progresse facute in invetiamentulu nostru publicu. Guvernu va urmá nu mai puçinu si in viitoru a se preocupá de complectarea invetiamentulu,

Patriotic'a solitudine a Corpuriloru Legiuitoru corespunde, suntu sicuru, dorintieru generale de a se distribni instructiunea primara in tóte unghiurile patriei, si de a se dá o mai mare dezvoltare diferiteloru ramure de cultura speciala.

Scólele normale menite a pregati invetiatori rurali au trebuinta de multe imbunatatiri, spre a poté corespunde in tóte scopulu, pentru care ele sunt create: intre altele, trebuie se li se alipésca câteva scoli primare pentru practica pedagogiei.

In anulu acést'a, s'a elaboratu si promulgatu program'a gimnasiiloru reale, indispensabile unei directiuni practice in instructiune, lucru la care tinde Guvernu Meu pentru complectarea sistematica a culturii poporulu. In realizarea acestei simtite necesitati, nu Me indoiescu, cá veti grabi a inlesni midilócele necesare deschiderii si organizarii instructiunii profesionale menite a contribui in modu sicuru la dezvoltarea economica a terei noastre.

Cu tóte mesurile dejá luate, cá se se complecteze si se se inlesnésca predarea cu succesu a studiiloru universitare, invetiamentulu superioru nu mai puçinu are nevoia de deosebita d-v. atentiune, mai alesu in faci'a noiei situatiuni politice ce a dobénditu tier'a noastra.

Déca, cu tóte insemnatele fonduri, ce s'au afectatu lucruriloru publice, nu s'au potutu face atátea creatiuni din nou cátu se simtiá trebuinta, causa a fostu deteriorarea atátu de mare a caieloru de comunicatiune, provenita din transporturile enorme ce s'au facutu de armata rusa in timpul resbelului, ceea ce a necesitatu si va mai reclamá inca fonduri considerabile, nu numai pentru reparatiune, dér' si pentru reconstructiunea loru. Cu tóte acestea multe imbunatatiri s'au facutu. Mai cu séma caiele judetiene, esecutate cu fondurile si dilele de prestatiuni, s'au intinsu cu activitatea reclamata de interesele locale.

Caiele ferate, cari la infiintarea primei retiele, atátu de intinse, ingrijise pe toti, gadinduse la sarcinile, ce tier'a credea a 'si impune, suntu asta-di arteri'a de viétia pentru prosperarea materiala a Statului romanu, si cunósceti cu cáta staruintia dezvoltarea si imultirea loru este astadi reclamata din tóte unghiurile terei. Lini'a Ploiesti-Predeal se va deschide intréga circulatiunii publice peste puçine dile, si lini'a Buzeu-Marasiesti, destinata a siabilu o comunicatiune mai directa a Moldovei cu capital'a si a inlaturá gravele inconveniente ale liniei actuale, este deja pusa in lucrare. Speru, cá acést'a linia va fi terminata, in mare parte celu puçinu, anulu viitoru. Esecutiunile de cai ferate prin capitaluri nationale, dovedindu cu succesu posibilitatea de-a nu mai avé recursu la intreprindietori straini, ne-au condusu la construirea de cátra Statu a liniei Buzeu-Marasiesti. Resultatele adjudicatiuniloru, de si proiectele au fostu facute pe pretiurile cele mai reduse ale intreprinderiloru actuale, au fostu atátu de avantagióse, in cátu suntemu asicurat, cá vomu poté in viitoru intreprinde si alte asemenea lucrari in conditiunile cele mai favorabile tesaurulu publicu. Guvernu Meu va si prezinta in curédu d-v. unu proiectu de lege pentru o noua cale ferata, care va pune in comunicatiune centrulu terei cu portulu Kiusteudje, a carui importantia pentru prosperarea nationala este simtita de toti.

Déca acést'a pretiósá lucrare a fostu amanata pēna acumu, causa a fostu obiectiunile ce s'au redicatu in contra sanctionarii fruntariei de Sudu a Dobrogei, determinata pe teramu, conformu tractatulu dela Berlinu, de comisiunea de delimitare.

Constatu cu fericire, cá activitatea nationala merge crescēdu cu pasi rapedi, fiindu-cá cu tóte sacrificiele, ce a facutu Statulu pentru crearea caieloru de comunicatiune, ele sunt inca departe de-a raspunde la tóte trebuintiele productiunii noastre nationale.

O lipsa inse forte insemnata, ce se simte in privintia esecutarii lucruriloru de cátra Statu, este aceea a nesuficientiei personaluluu tecnicu de ingineri, spre a poté intre-

prinde acele lucrari cu succesulu doritu. Pentru acést'a este de neaparatn se damu scólei noastre nationale de poduri, siosele si mine, dezvoltarea reclamata de necesitatile terei.

Ministrulu meu de lucrari publice va prezinta chiaru in acést'a sesiune câte-va proiecte de legi, destinate la imbunatatirea agriculturii si a comerçului, precum: crearea de comisiuni si de scoli regionale de agricultura, pentru organizarea de intreposite, de burse pentru misiti si samsari, in fine, pentru organizarea de institutiuni economice nationale, proprii a da dezvoltarii terei aventulu doritu de Mine, de simtiemintele d-vóstre patriotice si reclamatu de viitorulu natiunii Romane.

Mai este unu proiectu de lege pe care in deosebi ilu recomandú binevoitóra d-vóstre cercetari. Acestu proiectu de lege este privitoru la instituirea unui consiliu, carele intre alte atributiuni, se aiba si acelu principalu de a elabora proiectele de legi si regulamentele de administratiune publica. O experienti'a de mai multi ani ne-a doveditu necesitatea unui asemenea consiliu, compusu de ómeni speciali, prin concursulu carora numai vomu póte avé proiecte de legi bine studiate in tóte amenuntele si puse in concordantia cu intrég'a noastra legislatiune!

Domniloru senatori! Domniloru deputati! Cum vedeti, unu largu campu se deschide activitatii d-vóstre legislative. Amu convictiunea cá d-vóstre ve veti pune la lucru, cu zelu cu inteligentia, cu patriotismu, amu convictiunea cá tíera, multiamita d-v., va dator'i si acestei sesiuni legi manóse in rezultate bune.

Astu-felu, d-vóstre veti contribui la indreptarea multoru neajunsuri din legislatiunea noastra, veti imbunatati serviciile publice, veti indiestra natiunea cu folositoare institutiuni si veti radica nivelulu materialu si moralu alu poporatiuniloru noastre. Facēdu asia, d-vóstre veti intari tier'a in nauntru, si tari in nauntru, vomu fi tari si in afara; cáci asia vomu insufla si vomu merita stim'a si increderea natiuniloru si guverneloru straine. Urandu activitatii d-vóstre unu bunu si folositoru succesu, rogu pe Dumnedieu se binecuvinteze lucrurile d-vóstre legislative.

Sesiunea ordinara a Corpuriloru Legiuitoru este deschisa.

Carolu.

(Urméza semnaturile d-loru ministri.)

Diverse.

(Premie pentru pomaritu.) Comitetulu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu a fost scrisu 4 stipendie cá premie pentru invetiatori distinsi in pomaritu. La aceste premie au concursu in totalu numai 5 invetiatori si 2 corporatiuni invetiatoresce anume: 1. Mihaiu Domide (Sangeorzulu Naseudului). 2. Ioan Popu Reteganulu (Lissa); 3. Ales. Latisiu (Lapusiulu ung.); 4. Ioanu Popu (Copacelu), 5. Ilie Popu (Siomeut'a mare); 6. Corpulu invetiatorescu din Resinari si 7. Corpulu invetiatorescu din Saliste. Premiile s'au acordatu concurentiloru de sub 1—4, desi in fapta numai suplicele celoru d'antai doi au fost instruite in ordine. In genere, candu se voru mai imparti asemeni stipendie — scrie „Scól'a Romana“ — se se scie, cá documentulu principalu, pe bas'a caruia se acorda acestea, este actulu, prin care se constata numerulu pomisioriloru, altuiti, prasiti séu saditi in cutare anu.

Mai mare zelu intre toti concurentii a documentatu invetiatorulu din Sangeorzulu Naseudului, dlu M. Domide. Eata si Conspectulu despre starea pomariei, aclusu la documentele dlui Domide: Din anii trecuti au ramasu in pomarie: 942 pomisiori altuiti, 750 nealtuiti, in totalu: 1692. In decursulu anului s'au urcatu 56. In anulu curentu s'au datu spre resadire: 90 meri, 63 peri, 27 pruni, 3 ciresi si 2 castani, in totalu: 185. Din simburi semenati au resaritu 1300 meri, 1500 peri, 6 pruni, 60 castani, sum'a: 2866. In primavéra acést'a s'au altuitu 130 meri, 84 peri, 6 pruni, sum'a 220. De presentu se afla in pomari'a scólei: 500 meri, 400 peri si 21 pruni altuiti, ér' ne-altuiti: 1680 meri, 1520 peri, 110 pruni, 20 ciresi, 6 perseci si 60 castani, adeca preste totu 4317 pomi. Ori-ce lauda este superflua fatia de datele aceste. Zelu frumosu a doveditu si dl Pop Reteganulu; ds'a aréta, cá din anulu trecut i-au ramasu 11 pomi altuiti si 524 ne-altuiti; ér' din simburi semenati au resaritu in anulu acést'a 67 pruni, 851 meri, 1112 peri, 18 perseci, 16 nuci, asemene 1 alunu, 3 fagi, 17 tei, 3 stejari si 29 frasini; de pre campu s'au resaditu 14 pruni, 3 nuci, 1 persecu; s'au altuitu cu succesu 8 perseci, 140 meri si 25 peri. Astfelu starea totala cu finea an. scol. a fost de 184 altuiti si 2475 ne-altuiti.

(Despre tractarea lui Mile-tici pe timpul cãtu a fost inchis u) impartasiesce acuma dupa agratiarea lui diuarulu „Egyetértés“ urmatórele: Pe timpul cercetarei Mile-tici a fost inchis u in Buda in zidirea numita „Fortuna.“ De aci l'au dusu, de órece delictulu seu a fost de natra politica, in institutul corectiunalu dela Vatiu, unde se inchidu si cei condamnati pentru delict de pressa. Elu fũ tractatu acolo cu strictetia, dér' in modu umanu. La inceputu i dedeau se mance cá si celorlalti din cuin'a inchisorii, deórece inse nu poté se suferenicidecumu bucatele aceste, i concessera mai târziu a se aboná la unu birtu pe spesele sale, deunde i se aducea regulatu mancarea. A intrá in atingere cu ceilalti osënditi nu i-a fost iertatu. Visite inca nu i-a fost iertatu a primi decâtu numai dela famili'a s'a si dela acést'a uumai in presentia unui impiegatu alu inchisorii. Odata i s'a concesu si aperiatorului seu deputatului dietalu Michailu Polit alu cercetá. Tempulu ilu petrecea Mile-tici cu lectur'a, diuare inse nu-i era permis a ceti si avé prin urmare prea puçina cunoscintia de cele ce se petrecura in anii din urma. Scirea ce se latise prin foi pe timpul captivitatiei sale, cá nu ar' voi se vorbésca nicidecumu ungueresce, a fost neesacta. Déca avea unu pazitoriu, care nu sciea decâtu ungueresce, vorbea si densulu cãtu potea cu elu ungueresce. In processulu seu unu martoru Unguru, care a fost ascultat, a marturisitu in favorulu lui, de atunci se dice cá Mile-tici s'ar' fi impacatu (!) cu Ungurii.“

(O carte romanésca tiparita cu litere latine la an. 1648.) Dlu Nicolau Densusianu, in exploratiunile sale istorice facute in Transilvani'a, a descoperitu intre altele si unu catechismu calvinescu cu totulu necunoscutu pëna astadi, tiparitu in limb'a romãna cu litere latine la an. 1648. Este de insemnatu, cá pëna acuma cãrti romanesci tiparite cu litere latine ne erau cunoscute numai dela inceputulu seculului presentu, dér' dlu Densusianu in cercetãrile sale aflã, cá inca in secululu trecut se tiparisera la Bud'a cinci cãrti romanesci cu litere latine, intre cari si o Evangelia. De curëndu ds'a dede si peste catechismulu, de care facemu mentiune mai susu, tiparitu cu litere latine in Alb'a-Iuli'a la an. 1648. Descoperirea este cu atãtu mai interesanta, fiindu cá aréta cá inca in prim'a jumetate a seculului alu XVII se facusera incercari de a introduce literile latine in scrierea romãna si ómenii si atunci isi fremëntau mintile cu problem'a ortografica ce ne ocupa chiaru si astadi. „Famili'a.“

(Dlu B. P. Hasdeu) precum cetimu in „Rom.“, a scrisu o piesa noua, pe care o va presintã dilele aceste comitetului teatralu din Bucuresci. Pies'a dlui Hasdeu pórtã titlulu de „Domnitia Rucsand'a“, drama istorica in 5 acte, in prosa, si are de scopu de-a arétã adeverat'a misiune a femeii romane.

[Michel Chevalier †] renumitul profesor de economi'a politica si membru alu Academiei franceze a repausatu la 29 Nov. l. tr. in Paris in etate de 73 ani.

(Palatulul Frumóseloru Arte in Iasi.) „Stéu'a Romãniei“ publica urmatórele sub titlulu de „Artele frumóse“: Acest'a este incripti'a asediata pe uu'a din cele mai mari si mai frumoése cladiri din Iasi. Este localulu celu nou, in care s'a instalatu Pinacotec'a, colectiunea de statui si scól'a de Bele-Arte. In diece mari salóne, din etagiulu de susu, sunt asiediate tablourile clasificate dupa diferite scoli. Pinacotec'a nóstra posedo o bogata colectiune de tablouri vechi si nóue, si din care multe sunt de o insemnata valóre artistica, fiindu din operele celoru mai illustri artisti. In etagiulu de josu si in salónele corespundietóre cu Pinacotec'a sunt asiediate statuetele antice, reproduceri in gipsu dupa cele mai celebre. Visitatorii potu gasi acolo reproduce cu cea mai mare exactitate statuetele: Apolon de Bel-Vedere, Venerea de Medici, Grupulu Laocoon, Gladiatòrulu si alte multe, precum si torsuri, busturi, formandu astu-felu unu adeveratu museu de sculptura. Arip'a drépta a edificiului este ocupata de scól'a de Bele-Arte, compusa din trei ateliere, o sala pentru prelegeri si unu salonu unde sunt espuse operele eleviloru. D. directoru Panaiteanu va tiené deschisu de doue ori pe septemana palatulul pentru visitatori. Pe acelasu timp, va luá mesuri ca persónele diletante din societate, domni séu domne, se pota copiá cu inlesnire fia in museulu de pictura, fia in celu de sculptura. Palatulul Frumóseloru-Arte, astu-feliu cum este acum

intocmitu, face fal'a orasiului nostru si póte inspirá interesu chiaru strainiloru ce voru trece printier'a nóstra.

[Mersulu trenuriloru pelini'a Brasiovu-Ploiesci.] Cu 1 Decembre st. n. s'a regulatu mersulu trenuriloru intre Brasiovu si Predealu provisoricu in modulu urmatoriu: Trenulu nr. 14 pléca dela Brasiovu la 11 óre 52 minute a. m., sosese la Dêrste la 12 óre 6 min. si pléca la 12 óre 9 min. mai departe. In Timisiulu de susu sosese la 12 óre 40 min. d. a; pléca la 12 óre 50 min. si sosese in Predealu la 1 óra 20 min. d. a. — Trenulu nr. 13 pléca dela Predealu la Brasiovu la 2 óre 50 min., sosese la 3 óre 15 min. in Timisiu de unde pléca la 3 óre 17 min. si sosese la 3 óre 43 min. la Dêrste, pléca la 3 óre 46 min. si sosese in Brasiovu la 3 óre 58 min. Dupa ameadiu.

Dela Predealu la Ploiesci pléca trenulu la 3 óre 40 min. d. a., sosese la 4 óre 20 min. in Siuai'a, la 5 óre 5 min. la Comarnicu, de aci pléca la Campin'a, unde sta 10 min. si sosese la 6 óre 23 min. sér'a in Baicoiu, la 7 óre 50 min. in Ploiesci si la 9 óre 30 min. sér'a in Bucuresci.

Dela Budapest'a pléca trenulu mixtu nr. 14 la 6 óre 45 min. sér'a, sosese in Oradi'amare la 4 óre 50 min. dimin. in Clusiu la 9 óre 44 min., in Brasiovu la 9 óre 40 min. sér'a si in Bucuresci la 9 óre 30 min. sér'a (urmatóre).

Dela Bucuresci pléca trenulu mixtu la 7 óre 20 min. dimin. sosese in Brasiovu la 3 óre 58 min. d. a. si pléca la 4 óre 10 min. dim. ajunge in Clusiu la 4 óre 5 min., in Orade'amare la 9 óre sér'a si sosese la 7 óre 55 min. in Budapest'a. — Cu 1 Aprile an. venitoriu se dice cá se voru introduce trenuri accelerate, candu se va schimbá si mersulu trenuriloru.

(Calea ferata Ploiesci-Predealu.) Luni, la 19 Novembre, se deschide circulatiunea pe lini'a ferata Ploiesci-Predealu, dupa mersulu urmatoriu: Plecarea dela Ploiesci la 10 óre 52 m. dim. si sosirea la Brasiovu la 4 óre 20 m. d. a. Plecarea din Brasiovu la 12 óre 40 m., sosirea la Ploiesci la 7 óre 5 m. d. a. (?) Pëna la noui dispositiuni, trenurile se voru opri la cantonulu de la podulu Vadului pentru a luá séu lasá cãletori. Cãletorii ce se voru sui acolo pentru a merge spre Ploiesci séu Predealu voru plãti cá din statia Campin'a. Stati'a Bucuresci liberéza bilete pentru lini'a Ploiesci-Predealu, la 8 óre 45 m. dim., candu pléca trenulu, care coincide la Ploiesci cu celu pentru Brasiovu; asemenea statiile liniei Ploiesci-Predealu liberéza bilete directe pentru Bucuresci. Trenurile liniei Ploiesci-Predealu sunt in legatura cu tren. Nr. 13 si 14 ale calei ferate intre Predealu si Brasiovu. „Rom.“

[Festivitatile in Madrid.] In 29 Novembre se serbã in capital'a Spaniei cununi'a regelui Alfonso cu archiduces'a Mari'a Christina in presentia corpului diplomaticu si a mariloru demnitari ai tieriei. Regele sosi in biseric'a Atocha, stralucitu iluminata acompaniatu de mama s'a regin'a Isabella. Mirés'a era fórtè miscata. Cardinalulu — arhiepiscopulu dela Toledo a binecuventatu cá locutiitoriu alu papei parechi'a regala. In dimineati'a dilei acesteia a fostu revelionu musicalu, tóte casele si balcónele erau ornate cu catifea rosii si cu stindarte spaniole si austriace. Conductulu de nunta a fost grandiosu. Cortegiulu Reginei constá din 20 ecui-page cu 6 cai si 20 cu câte doi cai. Regele era intr'o trasura de gala cu 8 cai albi. La cununia au asistatu si archiducele Rainer cu soçi'a s'a.

(Daruri de nunta ale actualei Regine a Spaniei.) Intre numerósele daruri, ce Archiduces'a Mari'a-Christina a primitu, se distingu o diadema de brilante mari, formandu corónã regala, din partea A. S. I. Archiducele Albrecht; o corónã de diamante si margaritare, din partea mumei sale, Archiduces'a Elisabeta si unu colan de incinsu din brilante si safire, oferitu junei Regine de imperatulu Austriei. — Pap'a i a tramisu doue mari ladi cu obiecte pretióse si mosaice splendide.

[Recunoscintia.] „Romanulu“ publica urmatorele multiamire, ce i s'a tramisu din Macedoni'a: „Comun'a Crusiova (din Macedonia), institutorii si institutricea din mentionat'a comuna, aflandu despre constituirea Societatii de cultura macedono-romana vinu a esprimá viuele loru multiamiri

si adëncã recunoscintia ilustriloru si mariloru patrioti, cari, indemnati de fratia, au bine voitã a luá acést'a salutara si bine facetóre initiativa si cari totudeauna au purtatu celu mai de aproape interesu pentru instruirea fratiloru loru transdani-biani, si, felicitandu-i pentru nobil'a d-loru fapturamu din sufletu, ca acést'a Societate se ajungã in curendu cãtu de numerósa spre regenerare tuturoru Romaniloru din partile aceste si spre marrea si glori'a natiunii romane. Primiti, s. c. Cionescu Steriu, Abellénu Demetru institutoru Victoria Petrescu, institutrice.“

(Telegramele si scrisorile mele in 1878.) Citimu in diaru spaniolu El Moschito: Dupa o statistica universalã telegrafica, depesiele care s'au espediatu in 1878 in tóta lumea de diversele fire, insuméza numerulu de 135 milioane, in cifra rotunda. Din acestea, in numeru de mijlocu 40 milóne sunt numai corespondentia personale si particulare. Acelasi diaru ne da cifra, dupa documente autentice, a scrisoriloru ce s'au espediatu in 1873, de diversele poste ale tieriloru celoru cinci partii ale lumii; ele au ajuns numerulu rotundu de 3,300 milioane! Calculu acum cine voiesce harti'a si cernel'a ce s'a intrebuintiatu. „Rsb.“

Revista bibliografica.

[Basme romanesci.] In editurã librariei Henricu Dressnandt din Brasiovu au aparutu in foi volante 12 basme romanesci, „publicate pentru nevinovat'a petrecere a tuturoru.“ Acele sunt 1. „Ap'a la matca si omulu la tiépa“, poveste poporala din Romani'a (Dupa cal. basm.) 2. Tiganulu la petite“ pov. pop. din Bucovin'a. (Dupa L. A. Simiginovici.) 3. „De ce se rãnjescu cãni la pisici si pentru ce sunt pisicele dujmane sióreciloru?“ pov. pop. din Moravi'a. (Dupa Ioanu Culda.) 4. „Fãcli'a tiganului“, pov. pop. din Bucovin'a. (Dupa L. A. Simiginovici.) 5. „Legend'a Satanei si a tieranului“ pov. pop. din Romani'a. (Dupa Cal. amus.) 6. „Originea cimilituriloru (ghicitoriloru)“ pov. pop. din Bucovin'a de S. Fl. Marianu. 7. „Leite si sleite“ pov. pop. din Transilvani'a (Cal. Cocos. rosiiu). 8. „Tiganulu avutu“ pov. pop. din Banatu. (Gur'a Sat.) 9. „Mam'a padurei“ pov. pop. din Romania. (Th. M. Arsenie). 10. „In petite“ pov. pop. din Transilvani'a. (Cal. sat. rom.) 11. „Unu remasiagu“ pov. pop. din Transilvani'a. (Cal. cocos. rosiiu). 12. „Muierea nebuna“ pov. pop. din Transilvani'a (Filipu.) Pretiulu unei povesti este: 2 cr. v. a. séu 4 bani.

Subsemnatii facu prin acést'a cunoscutu onoratiloru musterii si onor. publicu, cá si-au asortatu

Magazinulu de haine barbatesci Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru haine de tótna si de érna din fabricele interióre si esterióre si se recomenda cu confectionarea prompta de totu feliulu de haine barbatesci, cu pretiurile cele mai moderate. Costume de tótna dela 25 fl. in susu.

Cu tóta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

—24

Cursulu la burs'a de Vien'a din 29 Novembre st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	68.40	Oblig. rurali ungare . . .	88.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	70.60	„ „ Banat-Timis. . .	87.—
Losurile din 1860 . . .	128.25	„ „ transilvane. . .	84.25
Actiunile bancei nation. . .	841.—	„ „ croato-slav. . .	91.—
„ instit. de creditu . . .	278.—	Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 luni. . .	116.55	Galbini imperatesci . . .	5.54
		Napoleond'ori . . .	9.30 1/2
		Marci 100 imp. germ. . .	57.70

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.